

Anvisning vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som universitetslektor

Anvisningarna vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som universitetslektor vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten vänder sig till både sökande och sakkunniga.

Anvisningen innehåller:

- Behörighetskrav för anställning som universitetslektor
- Kriterier för bedömning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet
- Utformning av ansökan
- Sakkunnigas uppdrag
- Bedömning av befordran till lektor

Anställning som universitetslektor – behörighet

Vid anställning ska avseende fästas endast vid saklig grund, såsom förtjänst och skicklighet (12 kap. 5 § regeringsformen). Skickligheten ska sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat (4 § lag om offentlig anställning).

Behörig att anställas som universitetslektor är, enligt 4 kap. 4 § högskoleförordningen, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller har någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen, och inom konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet dels har avlagt konstnärlig doktorsexamen, visat konstnärlig skicklighet eller har någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.

I Anställningsordning för lärare vid Umeå universitet (dnr FS 1.1-57-18) regleras behörighetskriterier och bedömningsgrunder vid rekrytering och befordran samt sakkunnigförfarande.

Kriterier för bedömning

Som bedömningsgrunder vid anställning av en universitetslektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla, det vill säga som regel vetenskaplig och pedagogisk skicklighet. Andra bedömningsgrunder som kan beaktas, som exempelvis skicklighet att leda och administrera, ska framgå av anställningsprofil och annons.

En allmän bedömningsgrund för samtliga lärarkategorier vid Umeå universitet är såväl god samarbetsförmåga, som den kompetens och lämplighet som behövs för att fullgöra arbetsuppgifterna väl.

Kriterier för bedömning av vetenskaplig skicklighet

Bredd och djup i forskningen

Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom egen forskning. I redogörelsen ska de egna bidragen till kunskapsutvecklingen betonas genom exempel från de återopade arbetena.

UMEÅ UNIVERSITET

Eventuella överlappningar mellan olika publikationer ska anges. Vid medförfattarskap ska den egna rollen tydliggöras.

Originalitet i forskningen

Originalitet i forskning beskrivs genom en redogörelse för vetenskaplig verksamhet samt den sökandes vetenskapliga grundsyn. Den huvudsakliga forskningsinsatsen ska vara av originalkaraktär, det vill säga att forskningsproblem, metoder och resultat är nya i förhållande till andras insatser. Eventuella vetenskapliga utmärkelser och priser kan också användas för att beskriva originalitet i forskning.

Produktivitet

Den sökande ska ha visat skicklighet i att planera, genomföra och rapportera forskning. Detta kan exemplifieras genom publiceringar (visas i bifogade publikationslista) beviljade externa forskningsmedel (ange projektnamn, finansiär, år och belopp, samt om du varit huvudsökande eller medsökande).

Bidrag till det internationella vetenskapssamhället

Bidrag till det internationella vetenskapssamhället visas exempelvis genom deltagande vid vetenskapliga konferenser (ange särskilt om du bidragit som arrangör av konferens eller organiserat sessioner), och publicering i internationella tidskrifter eller internationella förlag.

Uppdrag inom vetenskapssamhället

Uppdrag inom vetenskapssamhället kan exempelvis utgöras av redaktörskap och refereeuppdrag för nationella och internationella tidskrifter, sakkunniguppdrag och forskarhandledning.

Samverkan med omgivande samhälle

Kommunikation och spridning av forskning visar på nyttiggörande av den egna verksamheten. Det kan exempelvis ske genom direkta samarbeten med näringsliv och samhällsorganisationer, genom att tillhandahålla expertis i olika sammanhang, författande av populärvetenskapliga alster eller deltagande i samhällsdebatten i övrigt. En universitetslektor vid den Samhällsvetenskapliga fakulteten ska kunna nyttiggöra sin forskning genom samarbeten och andra insatser som sträcker sig utanför universitet och högskolor.

Kriterier för bedömning av pedagogisk skicklighet

Den pedagogiska skickligheten vid anställning som universitetslektor ska ha visats genom dokumenterad erfarenhet av undervisning på vetenskaplig eller konstnärlig grund inom högskolan. Kompetensen kan kompletteras genom högskolepedagogisk utbildning.

Förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning samt förmåga att handleda och examinera studenter på samtliga utbildningsnivåer

Undervisning ska vila på vetenskaplig grund. För anställning som universitetslektor krävs hög grad av pedagogisk skicklighet visad genom erfarenhet av utbildning på grund- och avancerad nivå. Den sökanden ska visa på förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisning genom att exempelvis redogöra för:

- erfarenheter av undervisningsverksamhet (omfattning och nivåer)
- erfarenheter moment- och kursansvar
- värdering av utbildningsinsatser (av t.ex. ledningspersoner, kollegor och studenter)

UMEÅ UNIVERSITET

Förmåga att variera undervisningsmetoder och examinationsformer i relation till förväntade studieresultat och ämnets karaktär

En universitetslektor vid Samhällsvetenskaplig fakultet ska ha goda kunskaper om det egna ämnesområdet och studenters förutsättningar för lärande. En universitetslektor ska också vara välorienterad i olika undervisnings- och examinationsmetoder, deras förutsättningar och konsekvenser. Den sökanden ska visa på förmåga att variera undervisnings- och examinationsformer genom att exempelvis redogöra för:

- erfarenheter av olika undervisningsmetoder
- erfarenheter av olika examinationsformer
- erfarenheter av arbete med konstruktiva länknings mellan förväntade studieresultat, undervisningsmetoder och examination

Erfarenheter av samverkan med omgivande samhälle i planering och genomförande av utbildning

En universitetslektor vid Samhällsvetenskaplig fakultet ska ha förmåga att samverka med både interna och externa parter för att stödja utbildningens utveckling och studenternas lärande samt för att stödja studenternas övergång till arbetslivet. Den sökanden ska visa på förmåga att samverka genom att redogöra för:

- omvärldskontakter av, för området, relevant art
- samverkanserfarenheter inom utbildning
- medverkan i uppdragsutbildning

Medverkan i utveckling av lärandemiljöer, undervisningsmaterial och läromedel

En universitetslektor vid Samhällsvetenskaplig fakultet ska ha förmåga att kontinuerligt utveckla undervisningspraktiken. Denna förmåga kan exempelvis beskrivas genom en redogörelse för:

- erfarenheter av kursutveckling och pedagogiskt utvecklingsarbete
- framtagande av undervisningsmaterial samt egen forskning om utbildning
- erfarenheter av pedagogiskt ledarskap

Ett reflekterande förhållningssätt till studenters lärande och den egna lärarrollen

Den sökande ska visa förmåga att inta ett reflekterande förhållningssätt gentemot den egna undervisningsverksamheten. Detta visar sig genom att den sökande:

- är medveten om sina pedagogiska utgångspunkter och ställningstaganden
- problematiserar kursinnehåll och undervisningsformer i diskussioner med kollegor och studenter
- använder kursvärderingar för att utveckla innehåll och former
- skriver om undervisning och utbildning i pedagogiska tidskrifter
- informerar om pedagogiska erfarenheter på konferenser eller liknande.

Utformning av ansökan

Vid Umeå universitet söks utlysta anställningar via ett elektroniskt ansökningssystem (Varbi) som nås via annonsen på Umeå universitets sida för "Jobba hos oss". Sökande följer anvisningarna i det elektroniska rekryteringssystemet, i vilket de efterfrågade dokumenten laddas upp.

Samtliga handlingar ska vara inkomna vid ansökningstidens utgång. Det elektroniska ansökningssystemet stängs vid midnatt vid datumet för sista ansökningdag.

En ansökan till anställning som universitetslektor ska innehålla

- Personligt brev inklusive kontaktuppgifter
- Meritförteckning/CV
- Publikationslista
- Redogörelse för vetenskaplig eller konstnärlig verksamhet (se kriterier för bedömning av vetenskaplig skicklighet)
- Redogörelse för pedagogisk verksamhet (se kriterier för bedömning av pedagogisk skicklighet)
- Eventuell redogörelse för utveckling och ledning av verksamhet och personal (se annons eller anställningsprofil)
- Vidimerade kopior av relevanta examensbevis och intyg avseende pedagogiska meriter
- Åberopade vetenskapliga publikationer (maximalt tio) samt förteckning över dessa
- Referenser inklusive kontaktuppgifter

Beroende på anställningen kan kravet på innehåll i ansökan behöva ändras detta framgår i annons och i rekryteringssystemet där det anges vilka dokument som ges in av sökande.

Sökande får åberopa endast sådana vetenskapliga skrifter som publicerats eller accepteras för publicering senast vid ansökningstidens utgång.

Sakkunnigas uppdrag

Vid anställning av en universitetslektor ska sakkunnigbedömning av de sökandes skicklighet hämtas in från två externa sakkunniga. Sakkunnigas bedömning baseras på de dokument sökande åberopar, utifrån annons och anställningsprofil samt eventuella intervjuer och provföreläsningar.

De sakkunnigas uppdrag består i att granska och bedöma den sökandes skicklighet avseende vetenskaplig, pedagogisk och övrig skicklighet hos behöriga sökanden. Prövningen av den vetenskapliga och pedagogiska skickligheten ska ägnas samma omsorg. Kriterier för vetenskaplig och pedagogisk skicklighet beskrivs ovan. Övriga bedömningsgrunder framgår av annons och anställningsprofil, och detsamma gäller avvägning dem emellan.

De sakkunnigas utlåtanden ger värdefull vägledning i beslutsprocessen, sakkunniga har dock inte beslutsansvar. Utifrån sakkunniggranskningen ska de sakkunniga redovisa en bedömning av dem som i första hand bör komma i fråga för anställning i form av en så kallad "toppgrupp", vilken normalt består av 3-4 kandidater. Dessa kallas därefter till intervju och eventuell provföreläsning, där ledamöter i anställningskommittén och institutionsrepresentanter deltar. Sakkunniga har närvaro- och yttranderätt vid anställningsintervjuer och provföreläsningar på plats, via telefon eller via länk. Där efter utformar sakkunniga ett slutgiltigt yttrande, som innehåller en rangordning av kandidater i toppgruppen.

UMEÅ UNIVERSITET

Sakkunnigas utformar således två självständigt genomförda utlåtanden.

Det första utlåtandet syftar till att föreslå en toppgrupp av kandidater för intervju och provföreläsning. Utlåtandet ska innehålla

- dels en beskrivning av var och en av de sökande och deras meriter för att avgöra vilka som är behöriga för anställningen,
- dels en mer detaljerad bedömning av de sökande som får anses utgöra toppgrupp. Dessa personer ska inte rangordnas, utan beskrivs som just tillhörandes en toppgrupp med en motivering till hur toppgruppen skiljer sig från övriga sökanden.

Det andra utlåtande skrivs efter genomförda intervjuer, där den sakkunniga gör en rangordning av dem i toppgruppen. I utlåtandet återfinns en tydlig motivering av placeringen av de sökande i den gjorda rangordningen.

Bedömning vid befordran till universitetslektor

I anställningsordningen anges också regler för befordran från universitetsadjunkt till universitetslektor. En universitetsadjunkt som är anställd tills vidare kan ges möjlighet att, mot bakgrund av verksamhetens behov och förutsättningar, prövas för befordran till universitetslektor.¹

Dekan avgör i varje enskilt fall om möjlighet till prövning för befordran till universitetslektor föreligger. Vid befordran till universitetslektor ska den sökandes skicklighet bedömas av sakkunnig utifrån ovan angivna kriterier avseende vetenskapliga och pedagogisk skicklighet.

För befordran av biträdande universitetslektorer gäller särskild ordning, se vidare "Anvisning vid ansökan om och sakkunnigbedömning av anställning som biträdande universitetslektor", dnr FS 1.1-2336-18.

---

¹ Särskilda regler gäller för den som innehar tillsvidareanställning som universitetsadjunkt per 2018-03-31, se vidare Anställningsordning för Umeå universitet.